

تحصیل باما

سوالات احتمالی علوم و فنون کنکور انسانی

WWW.TAHSILBAMA.COM

علوم و فنون ادبی

۱ در چند بیت از ابیات زیر هر دو آرایه واژه‌آرایی و سجع دیده می‌شود؟

خیال خال تو با خود به خاک خواهیم برد	که تا ز خال تو خاکم شود عبیرآمیز
از باده عشق تو یکی جرعه چشیدیم	صد توبه به یک جرعه شکستیم دگربار
خمر من و خمار من باغ من و بهار من	خواب من و قرار من بی‌تو به سر نمی‌شود
گر سیل عقاب آید شوریده نیندیشد	ور تیر بلا بارد دیوانه نپرهیزد
هان ای دل عبرت‌بین از دیده عبر کن هان	ایوان مدائن را آیینۀ عبرت دان

(۱) ۲

(۳) ۱

۲ باتوجه به علامت هجاها، در کدام گزینه واژه‌ها با "حذف همزه" تلفظ شده‌اند؟

(۱) بادآورده (U - - -) / پلنگ افکن (U - - -)	(۲) کارآزموده (U - U - U -) / خوش اندام (U - - -)
(۳) برآشفتن (U - - -) / عقل‌آفرین (U - U - -)	(۴) درآمیخت (U - - -) / سرافکنده (U - - -)

۳ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

"گر تو گرفتارم کنی من با گرفتاری خوشم" / "ور خوار چون خارم کنی ای گل بدان خواری خوشم"

(۱) جفا پل بود بر عاشق شکستی	وفا گل بود بر دشمن فشانندی
(۲) طرفه می‌دارند یاران صبر من بر درد و داغ	داغ و دردی کز تو باشد خوش‌تر است از باغ ورد
(۳) تیر بلای او را جز دل هدف نباشد	تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد
(۴) گرم بازآمدی محبوب سیم‌اندام سنگین‌دل	گل از خارم برآوردی و خار از پای و پای از گل

۴ در چند مورد از ابیات زیر جناس همسان به کار رفته است؟

(الف) دست مشاطه جدا به که کنند از شانه	که چرا شانه در آن جعد معنبر زده است
(ب) دوشش می‌گفت که خونت شب دیگر ریزم	امشب امید که یاد از سخن دوشش باد
(ج) دوش آگهی ز یار سفر کرده داد باد	من نیز دل به باد دهم هرچه باد باد
(د) بار بیفکند شتر چون برسد به منزلی	بار دل است همچنان ور به هزار منزل
(ه) پا منه زنهار بی‌اندیشه در جای غریب	توسن سرکش خطر دارد ز صحرای غریب
(و) عکس جمالت ز چین زلف توان دید	مطلع خورشید چون ز جانب چین است

(۱) دو

(۳) چهار

(۲) سه

(۴) پنج

وجود بعضی از واژگان، در همه ابیات، یادآور نقد شعر عطار در کتاب درسی است؛ به جز:

- ۱) تو پاک باش و مدار ای برادر از کس پاک زنند جامه ناپاک گازران بر سنگ
- ۲) چه خوش گفت آن تهیدست سلحشور جوی زر بهتر از پنجاه من زور
- ۳) بیاموزم این کودکان را همی برون زین نیارم زدن خود دمی
- ۴) دو سوراخ چون روبه حيله ساز یکی سوی شهوت یکی سوی آز

کدام گزینه از عوامل پیشرفت زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم نیست؟

- ۱) بدبینی شاعران نسبت به دنیا و بریدن از آن
- ۲) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار
- ۳) توسعه مدارس و مراکز تعلیم
- ۴) لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان

شاعر برای انتقال خود به دیگران از زبان کمک می‌گیرد که با قرار گرفتن در کنار هم خاص را پدید می‌آورند.

- ۱) خیال - وزن
- ۲) خیال - لحن
- ۳) عاطفه - لحن
- ۴) عاطفه - آهنگ

مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست است؟

- ۱) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه‌دیدگی باشد که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی (همه اتفاقات از جانب خداست)
- ۲) قول نیاید به کار فعل بود در شمار منکر گفتار شو اقامت کردار باش (کار به عمل برآید)
- ۳) بگش نفس ستوری را به دشنه حکمت و طاعت بکش زین دیو دستت را که بسیار است دستاوش (حیله‌گری نفس)
- ۴) به مستوران مگو اسرار مستی حدیث جان مگو با نقش دیوار (پرهیز از سخن گفتن)

در کدام بیت، قافیه "غلط" است؟

- ۱) پس این پیر از آن طفل نادان ترست که از بهر مردم به طاعت درست
- ۲) مرا چون خلیل آتشی در دل است که پنداری این شعله بر من گل است
- ۳) سر از کوی صورت به معنی کشید قلم بر سر حرف دعوی کشید
- ۴) به نزدیک من شبرو راهزن به از فاسق پارسا پیرهن

باتوجه به بیت زیر کدام مورد جزء ویژگی‌های فکری اشعار این دوره می‌باشد؟

"چون بُناگوش نیکوان شد باغ از گل سبب و از گل بادام"

۱) تفاوت تلفظ برخی کلمات در مقایسه با زبان امروز مثل بُناگوش / (بناگوش)

۲) شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی ساده و محسوس‌اند.

۳) در توصیف پدیده‌ها بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می‌شود.

۴) معشوق عمدتاً آسمانی است.

در کدام بیت "واژه‌آرایی" وجود ندارد؟

- ۱) بی عمر زنده‌ام من و این عجب مدار روز فراق را که نهد در شمار عمر
- ۲) گره کردی چو مشت پهلوانان زلف مشکین را به صد نیرنگ و فن افتاده‌ای را پهلوان کردی
- ۳) خرابه‌ها همچون از قمر شود روشن چراست تیره‌دل من، چو شد خراب قمر
- ۴) رشته تسبیح اگر بگسست معذورم بدار دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود

صاحب نظر نباشد در بند نیکنامی خاصان چه باک دارند از گفت‌وگویی عامی؟

- (۱) در کوی نیک‌نامان ما را گذر ندادند / گر تو نمی‌پسندی تغییر کن قضا را
 (۲) گرچه بدنامیست نزد عاقلان / ما نمی‌خواهیم ننگ و نام را
 (۳) نیک و بد هست پیش من یکسان / نام نیکو گزیده‌ام ز جهان
 (۴) بذل جاه و مال و ترک نام و ننگ / در طریق عشق اول منزل است

کدام عبارت از لحاظ تاریخ ادبیات "درست" است؟

- (۱) بسیاری از اشعار پارسی در آثاری مانند کلیله‌ودمنه و هزار و یک شب به‌جا مانده است.
 (۲) زبان پارسی تا اواخر دوره ساسانیان رواج داشت و در شرق و شمال‌شرقی ایران متداول بود.
 (۳) آثار ادبی منظوم و منثور زبان پهلوی از بین رفته، ولی ترجمه عربی و فارسی برخی از آنان موجود است.
 (۴) فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی که به خط میخی نوشته می‌شد، مربوط به (۳۰۰ ق.م.) تا حدود (۷۰۰ م.) است.

واج "و" به ترتیب در چند واژه از واژه‌های زیر صامت و در چند واژه مصوت محسوب می‌شود؟
 "گوهر - توقع - جادوگری - وراثت - نورانی - روزنه - روح‌انگیز - آوردن - پرتو - شنوایی - گویایی - روایت - موافقت - شورآفرین - دولت"

- (۱) نه صامت - شش مصوت
 (۲) ده صامت - پنج مصوت
 (۳) هشت صامت - هفت مصوت
 (۴) یازده صامت - چهار مصوت

آرایه‌های "استعاره، ترصیع، لف و نشر، تضاد" به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- (الف) ما چو نایبیم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست
 (ب) گفتمی به غم بنشین یا از سر جان برخیز / فرمان برمت جانا بنشینم و برخیزم
 (ج) در بزم ز رخسار دو صد شمع برافروز / وز لعل شکر بار، می و نُقل فروریز
 (د) افروختن و سوختن و جامه دریدن / پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت

- (۱) ج، الف، ب، د
 (۲) د، ب، الف، ج
 (۳) ج، الف، د، ب
 (۴) د، ب، ج، الف

مفهوم کدام بیت روبه‌روی آن نادرست آمده است؟

- (۱) هرکه زین گلشن، لبی خندان‌تر از گل بایدهش / خاطری فارغ ز عالم چون توگل بایدهش (کار را به خداوند سپردن)
 (۲) خرده‌ای از مال دنیا در بساط هر که هست / جبهه واکرده‌ای پیوسته چون گل بایدهش (ستایش قناعت)
 (۳) هر که می‌خواهد که از سنجیده گفتاران شود / بر زبان بند گرانی از تأمل بایدهش (سنجیده‌گویی)
 (۴) صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید / دانه چون در آسیا افتد تحمل بایدهش (نکوهش جبرگرایی)

..... یک امر حسی است که از مهم‌ترین و مؤثرترین عوامل شعر است.

- (۱) موسیقی
 (۲) وزن
 (۳) زبان
 (۴) لحن

در کدام گزینه به ترتیب به دوره‌های تاریخی نثر فارسی - بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار - اشاره شده است؟

- ۱) سامانی - غزنوی و سلجوقی اول - سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان - عراقی - بازگشت ادبی - ساده‌نویسی
- ۲) ترکستانی - سلجوقی اول - عراقی - هندی - بازگشت ادبی - معاصر
- ۳) خراسانی - غزنوی و سلجوقی - عراقی - هندی - بازگشت ادبی - مشروطه
- ۴) سامانی - خراسانی یا ترکستانی - غزنوی - سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان - ساده‌نویسی

در کدام گزینه علاوه بر "جناس تام و جناس ناقص اختلافی" بیشترین جناس ناقص افزایشی وجود دارد؟

- ۱) باد چون باد خزان زریاش دست دوستت باد چشم دشمنت دُر بار چون ابر بهار
- ۲) به حرص بر دل خود نقش زر مکن شیرین که آخر از غم شیرین هلاک شد فرهاد
- ۳) ای جبین هر جنین را مهر مهر تو نگار مهر مهرت را مگر اندک شکستی داد جم
- ۴) آن قد و بالا بلای جان عاشق شد بلی چون بلای ناگهان آید ز بالا می‌کشد

تعداد جناس‌های به کار رفته در کدام بیت بیشتر است؟

- ۱) باد چون باد خزان زریاش دست دوستت باد چشم دشمنت در بار چون ابر بهار
- ۲) گر عمر من وفا کند ای ترک تندخوی چندان وفا کنم که تو ترک جفا کنی
- ۳) ز کوه قاف اگر باشد شکوه سلطنت افزون پر کاهی ندارد وزن در میزان درویشان
- ۴) تا خزان آورد روی خویش سوی باغ و راغ ابر یک ساعت نجست از تعبیه کردن فراغ

تحصیل باما